

Behandeld door	D. de Klerk	Datum	16 februari 2016
Doorkiesnummer	030 – 28 68309	Ons kenmerk	16.501210
E-mail	d.de.klerk@utrecht.nl	Onderwerp	wachttijstonderzoek beschermd wonen en opvang
Bijlage(n)	1	Verzonden	
Uw kenmerk			
Uw brief van			

Geachte leden van de commissie Mens & Samenleving,

In de vergadering van de raadscommissie Mens en Samenleving 14 oktober j.l. hebben wij toegezegd u te informeren over de stappen die het college zal zetten met betrekking tot de wachtlijsten in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In deze brief gaan wij daarop in en in dat kader informeren wij u ook over het onderzoek dat naar deze wachtlijsten is uitgevoerd. Dit thema en het onderzoek kwamen ook ter sprake bij het recente werkbezoek dat uw commissie heeft gebracht aan het NEMO (het Utrechtse netwerk van aanbieders in de maatschappelijke opvang).

Wachttijstonderzoek

In opdracht van de gemeente is vorig jaar een onderzoek naar de wachtlijsten uitgevoerd. Ik zend u het volledige rapport mee met deze brief. De belangrijkste conclusies van het onderzoek zijn:

- 401 unieke personen wachten op instroom of doorstroom voor een voorziening in de maatschappelijke opvang of beschermd wonen. De gemiddelde wachttijd bedraagt 31 weken.
- 225 personen wachten op uitstroom naar een zelfstandige woning. Van deze groep kunnen 147 personen niet uitstromen vanwege schulden dan wel onvoldoende inkomen en 78 personen zijn gemeld bij het Vierde Huis voor een urgentiewoning in het kader van het contingent van Beter Wonen.

De gemeente Utrecht werkt nauw samen met alle betrokken instellingen om de wachtlijsten in de MO en het Beschermd Wonen te beperken. Hieronder gaan wij in op de belangrijkste oplossingsrichtingen die wij hierbij zien.

1. Intensivering aanpak schulden

Een belangrijke voorwaarde om cliënten door te laten stromen naar zelfstandige huisvesting, zo blijkt ook uit het onderzoek, is dat de personen met schulden een schuldenregeling hebben. De gemeente Utrecht heeft eind 2015 eenmalig €325.000 beschikbaar gesteld om per direct extra trajecten door Stadsgeldbeheer te starten. Daarmee wordt de doorstroom en uitstroom uit de keten van maatschappelijke opvang en beschermd wonen versneld. Deze middelen worden als volgt besteed:

- 80 trajecten versnelde financiële dienstverlening van een half jaar waardoor cliënten van de opvang direct zelfstandig kunnen wonen zonder de tussenstap van begeleid wonen.
- 60 trajecten totaalbeheer van 1,5 jaar voor het wegwerken van de wachtlijst voor intensief budgetbeheer / schuldhelpverlening die de uitstroom bevorderen.

Verder is op 12 november 2015 bij de behandeling van de programmabegroting 2016 amendement 2015/62 aangenomen met betrekking tot extra inzet op schuldhelpverlening in de jaren 2016 en 2017. Hiervoor is jaarlijks een budget van €500.000 beschikbaar, waarvan een deel voor de doelgroep maatschappelijke opvang en beschermd wonen zal worden ingezet. Wij zullen u nog separaat informeren over de wijze waarop de besteding zal worden ingevuld.

2. Ketensturing door centraal wachtlijstbeheer

De gemeente Utrecht en de betrokken instellingen willen het zicht op de wachtlijsten voor opvang en beschermd wonen structureel verbeteren. De gemeente neemt op korte termijn initiatief om met de betrokken instellingen een centraal wachtlijstbeheer in te richten om structureel en volledig inzicht in de wachtlijst in de keten van opvang en beschermd wonen te realiseren en zodoende instroom en doorstroom in de keten te versnellen.

Datum 16 februari 2016

De door de aanbieders (tijdens het NEMO-werkbezoek) gepresenteerde oplossingsrichtingen over het versterken van hun onderlinge samenwerking sluiten hier bij aan.

3. Innovatiemiddelen voor opvang en beschermd wonen

In de inkoopstrategie 2016 is vastgelegd om een percentage van 2% van de middelen voor opvang en beschermd wonen te reserveren voor vernieuwing en bijdragen aan de beoogde beweging naar voren (van gespecialiseerde zorg naar basiszorg en herstel). Concreet betekent dit dat wij via een nieuwe beleidsregel een subsidiebudget van 1,4 mln euro beschikbaar stellen voor voorstellen van aanbieders voor innovaties binnen opvang en beschermd wonen. Hiermee worden specifiek de volgende doelstellingen beoogd:

- Beweging van intensieve intramurale naar ambulante begeleiding, waarbij de cliënt zelfstandig woont.
- Verschuiving van intensieve naar een lichtere vorm van ambulante begeleiding.
- Vermindering van de instroom van cliënten in de 24-uursvoorzieningen voor opvang en beschermd wonen voor personen vanaf 23 jaar.
- Bevorderen van doorstroom vanuit maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen zoals de Buurtteams.

4. Uitstroom beter mogelijk maken

De gemeente Utrecht stimuleert nieuwe maatregelen om de uitstroom te verbeteren. Een eerste voorbeeld daarvan is de inzet van 35 woningen in het Majella-knooppunt die Portaal beschikbaar heeft gesteld voor cliënten van de maatschappelijke opvang. De wachtlijst voor de instroom en doorstroom wordt hierdoor korter. Deze woningen worden in de loop der tijd 'omgeklapt' zodat deze personen op termijn geen nieuwe huisvesting nodig hebben. Verder worden momenteel met de corporaties de mogelijkheden verkend om het contingent beschikbare instellingswoningen in 2016 tijdelijk te verhogen.

Uit cijfers van het Vierde huis blijkt dat tot en met 2014 alle cliënten zijn gehuisvest die in de afgelopen jaren door instellingen zijn aangemeld. In 2015 was het aantal aanmeldingen voor het eerst hoger dan het afgesproken contingent waardoor cliënten langer moeten wachten op plaatsing.

Het vraagstuk rond de mogelijkheden van huisvesting voor mensen die uitstromen uit de maatschappelijke opvang staat echter niet op zichzelf (en kan niet voor alle doelgroepen apart worden aangepakt). Daarom willen wij voor de komende jaren een meer integrale processturing inrichten voor de huisvesting van statushouders, uitstromers uit de opvang en beschermd wonen, gezinnen met complexe problematiek, slachtoffers huiselijk geweld, etc.. Hierbij zijn de aanbieders in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen betrokken, maar bijvoorbeeld ook de woningcorporaties en andere zorgaanbieders. Uiteraard moet e.e.a. in nauwe samenhang worden uitgewerkt met de prestatieafspraken die door de gemeente met de corporaties zijn gemaakt.

5. Nadere analyse

Het wachtlijstonderzoek levert een aantal belangrijke vervolgvragen op. Er is daarom vervolgonderzoek nodig voor een nadere analyse en om vervolgacties nog gericht te kunnen inzetten. Het vervolgonderzoek zal zich richten op de volgende punten:

- hoeveel cliënten wachten op de eerste opvang?
- in hoeverre kan de wachtlijst worden verminderd door doorstroom binnen de keten en wat kunnen de aanbieders daar zelf aan doen?
- in hoeverre is het huidige aanbod voor specifieke doelgroepen zoals gezinnen toereikend?
- wanneer kunnen de cliënten met schulden of onvoldoende inkomen naar verwachting uitstromen?
- wat is de geprognostiseerde instroom en de geprognostiseerde uitstroom voor de komende jaren?

In de bijlage bij deze brief vindt u het volledige rapport van het onderzoek dat is uitgevoerd naar de wachtlijsten.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,